

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență
Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Dr. Perju Gheorghe

"11" octombrie 2017

Curriculumul stagiului de practică

P.5 Practica care anticipează probele de absolvire I

Specialitatea
21560 Muzicologie

Calificarea
265237 Muzicolog

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Martinenco Neli, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Rublicean Galina, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”

Aprobat de:

Consiliul metodic științific al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Director

Gheorghe Perju

"11" octombrie 2017

Recenzenți:

1. **Ivancenco Valentina**, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.
2. **Manoilă Iana**, grad didactic I, Centrul de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga”.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice stagiilor de practică	6
IV. Administrarea stagiilor de practică	6
V.Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	6
VI. Sugestii metodologice	7
VII. Sugestii de evaluare a stagiilor de practică.....	8
VIII.Cerințele față de locurile de practică	10
IX. Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Statutul Curriculumului. Curriculumul *Practica care anticipează probele de absolvire I* este un document normativ pentru pregătirea specialiștilor în domeniul de formare profesională *Muzică și arte teatrale*, specialitatea *Muzicologie* în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar. O componentă esențială a pregătirii profesionale o constituie aplicarea practică a cunoștințelor teoretice acumulate. Stagiul de practică permite elevilor acumularea unei experiențe profesionale și formarea abilităților și deprinderilor practice specifice domeniului. Elevii sunt îndrumați de regulă de un cadru didactic, care asigură unitățile de curs de specialitate.

Practica care anticipează probele de absolvire I se desfășoară în semestrul VIII al anului IV de studii și durează 60 de ore în conformitate cu normele în vigoare

Obiectul de studiu. Instruirea practică completează procesul didactic astfel încât practica de specialitate contribuie la dobândirea competențelor și abilităților profesionale cerute de integrarea pe piața muncii.

În procesul desfășurării *Practica care anticipează probele de absolvire I* se vor familiariza cu activitatea instituțiilor de cultură, cu care au fost încheiate Contracte de parteneriat. Concomitent elevii își vor forma unele deprinderi în domeniul de specialitate în cadrul instituției de învățământ, care oferă condiții și posibilități de formare profesională. Executarea diverselor sarcini practice va fi axată pe formarea și dezvoltarea la elevi a interesului, dragostei față de profesie, a mândriei profesionale, a dorinței de a deveni specialist de calificare înaltă.

Funcțiile Curriculumului de bază sunt:

- act normativ al procesului de predare, învățare, evaluare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea didactică și desfășurarea stagiilor de practică;
- competență de bază pentru elaborarea ghidurilor metodologice, a testelor de evaluare etc.

Actualul Curriculum trebuie să acorde o atenție deosebită conștientizării elementelor specifice bazei teoretice, generalizării experienței de activitate practică și permite profesorilor posibilitatea de a elabora o strategie eficientă de organizare a demersului educațional. Astfel, formarea la elevi a unor abilități, atitudini și competențe profesionale va corespunde standardelor de specialitate.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional care asigură pregătirea de specialitate;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitatea în cauză;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării.

Scopul studierii acestui curs constă în pregătirea viitorilor muzicologi, și formarea abilităților profesionale de calitate. Acest curs formează și dezvoltă la elevi un nivel înalt al competențelor muzicale și deprinderi practice specifice domeniului. În acest sens, *Practica de specialitate* contribuie la:

- familiarizarea elevilor cu terminologia de specialitate;
- formarea deprinderilor și tehnicilor de lucru privind selectarea informației folosind cele mai variate tehnici de procesare a acesteia.

Practica care anticipează probele de absolvire I va urmări realizarea obiectivelor generale:

1. consolidarea cunoștințelor teoretice și practice;
2. familiarizarea cu concepțiile de bază ale specialității și a opțiunii de alternativă a carierei profesionale de muzicolog;
3. obținerea unor deprinderi specifice domeniului.

Pornind de la premisa și specificul cunoștințelor și abilităților formate în cadrul unităților de curs de specialitate studiate pe parcursul anilor I-III, stagiile de practică au fost repartizate în Curriculum pe activități cu tematicile:

1. Obiectul și metoda de studiu a Muzicologiei;
2. Domeniile de activitate a viitorului muzicolog;
1. 3.Perspectivile realizării profesionale a potențialului de specialist calificat.

Activitățile includ nivelul de cunoaștere și deținere de abilități specifice disciplinelor de specialitate, luându-se în considerație vârsta și experiența personală a elevilor în realizarea sarcinilor și a produsului. Orele de practică se vor realiza în cadrul sălilor de curs cu exploatarea posibilităților de vizitare a entităților economice (instituții de cultură) sub formă de asistări la repetiții, concerte și spectacole cu scopul îndeplinirii sarcinilor concrete. La sfârșitul practicii elevul va prezenta Agenda formării profesionale și portofoliul cu produsele efectuate.

II. Motivația, utilitatea cursului pentru dezvoltarea profesională

Rolul deosebit al stagiilor de practică constă în crearea unor condiții favorabile de integrare mai rapidă și mai eficientă a elevilor în activitatea practică.

Astăzi piața muncii se confruntă cu o multitudine de probleme cum ar fi mobilitatea socială sporită, diversificarea și instabilitatea, suprasolicitarea și insuficiența forței de muncă în unele sectoare ș.a. Faptul că în diplomă va fi indicat doar *muzicolog* la prima impresie este o limită de opțiuni de carieră a absolventului, drept urmare practica de specialitate este acel mobil pentru elev de prezentare a spectrului de ocupații pe care le poate selecta în dezvoltarea sa profesională ca specialist în domeniu. La finele studiilor, obținând calificarea *muzicolog* absolvenții pot ocupa funcții de redactor muzical, lector, lector-prezentator, critic etc.

Conceptul privind orientarea, pregătirea și instruirea profesională a resurselor umane se va realiza în cadrul practicii prin aplicarea cunoștințelor și abilităților obținute în cadrul unităților de curs de specialitate. Activitățile din cadrul practicii vor caracteriza domeniul de formare profesională, analiza competențelor de specialitate necesare integrării profesionale pentru a forma premiza unei cariere de succes. Totodată, practica de specialitate va oferi perspectiva alternativei de a opta pentru cariera de jurnalist, critic muzical.

În susținerea motivației de dezvoltare profesională se vor prezenta perspectivele de cunoaștere și de formare a abilităților fundamentale. La fel, practica, prin sarcinile adaptate nivelului, contribuie la formarea abilităților necesare profilului ocupațional cum ar fi educator muzical în instituțiile preșcolare, conducător artistic în colectivele de interpreți etc. Sarcinile propuse elevilor în cadrul practicii condiționează conștientizarea necesității planificării și organizării timpului de muncă, asumarea responsabilităților pentru deciziile luate în activitate ș.a.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei:

CS1. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru rezolvarea problemelor profesionale practice bine definite;

CS2. Conștientizarea conceptelor, teoriilor și metodelor ale domeniului muzicologie și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională;

CS3. Valorificarea oportunităților în dezvoltarea personală și profesională a elevilor în cadrul stagiilor de practică;

CS4. Folosirea deprinderilor specifice de sistematizare și generalizare a informației de specialitate;

CS5. Reflectarea rezultatelor stagiilor de practică în actele de totalizare.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Numărul de credite
VIII	15	60	Pe parcursul semestrului	2

V. Descrierea procesului de desfășurare a practicii

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Ore
1. Formarea deprinderilor profesionale			
UC1. Utilizarea cunoștințelor de bază pentru rezolvarea problemelor profesionale practice bine definite.	<i>Comunicări:</i> Elaborarea tabelor cronologice cu privire la viața și creația compozitorilor; Clasificarea acordurilor și formarea succesiunilor armonice.	Prezentarea publică a materialelor elaborate	20
2. Aplicarea metodelor de organizare a procesului de instruire practică.			
UC2. Conștientizarea conceptelor, teoriilor și metodelor ale domeniului muzicologie și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională: - proiectarea activităților practice; - stabilirea termenilor de realizare a sarcinilor de lucru.	<i>Fișe de lucru:</i> Diverse tipuri de proiecte ale sarcinilor de lucru; Întocmirea programelor zilnice de lucru. Frecventarea concertelor și spectacolelor teatrale.	Prezentarea publică a materialelor elaborate (recenzii și avize).	28

4. Diversitatea modelelor de lucru individual			
UC3. Valorificarea oportunităților în dezvoltarea personală și profesională a elevilor în cadrul stagiilor de practică.	<i>Proiect individual</i> Modalități optime de realizare a sarcinilor personale. Exerciții de interpretare la pian a fragmentelor muzicale. Executarea succesiunilor armonice.	Prezentarea publică a materialelor elaborate	26
5. Reglementarea activităților de selectare a materialelor de specialitate.			
UC4. Folosirea deprinderilor specifice de sistematizare și generalizare a informației de specialitate;	<i>Studiul de caz</i> Sistematizarea informației de specialitate.	Prezentarea fișei completate și argumentate	22
5. Generalizarea competențelor profesionale dobândite.			
UC5. Reflectarea rezultatelor stagiilor de practică în actele de totalizare.	<i>Proiect elaborat</i> Investigarea formelor organizatorico-juridice a stagiilor de practică.	Prezentarea publică a Proiectului (Portofoliul, Agenda practicii).	

VI. Sugestii metodologice

Realizarea eficientă a obiectivelor Instruirii practice și asigurarea formării competențelor preconizate la unitatea de curs *Practica care anticipează probele de absolvire* se va efectua prin alegerea și aplicarea de către profesor a formelor și metodelor de organizare a procesului de instruire practică bazate pe cunoștințele, experiența și capacitățile individuale ale elevilor. În acest scop elevii vor fi informați cu formele organizatorice și administrative ale programului de lucru.

Demersul didactic pe parcursul practicii se axează pe elev. Poziția lui nu este inertă ci una activ-participativă. Elevul realizează sarcinile conform obiectivelor în vederea formării competențelor specifice și profesionale, asumându-și responsabilități, manifestând gândire critică și creativă. Coordonatorul practicii alege strategiile, metodele și tehnicile didactice în corespundere cu situațiile de învățare apropiate de viața reală.

Pe parcursul procesului de îndeplinire a sarcinilor toate activitățile sunt supravegheate de către profesor. Pentru sporirea eficacității procesului didactic la instruirea practică este necesar ca profesorul să-și proiecteze toată activitatea didactică la temă pe tot parcursul realizării ei. În vederea familiarizării cu specialitatea este recomandabilă simularea, aplicarea jocului didactic, unde elevii vor practica rolurile necesare unei formări de comportament specific domeniului. Prin problematizare se creează avantajele organizării situației educaționale, prin intermediul căreia se obține facilitatea utilizării experienței personale, educația transformându-se în autoinstruire mediată de profesor.

Sugestiile metodologice cuprind recomandări specifice disciplinei privind metodologia de aplicare a Curriculumului, proiectarea și realizarea demersului didactic. Sunt incluse propuneri de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare cu privire la deplasarea accentelor de

pe conținuturi pe competențe. Strategiile didactice sunt orientate spre eficiența maximă a instruirii practice și asigurarea calității procesului de studii.

Procesul educațional va fi centrat pe elev, care este considerat partener al cadrului didactic, fiind implicat în realizarea activităților ce conduc la formarea competențelor profesionale. Activitățile în cadrul *Practicii de specialitate* ar fi util să se organizeze prin ședințe de tip proiect, de prezentare a temei și de studiul ei, unde cadrul didactic va recomanda investigația în sala de practică și pe teren.

În procesul de desfășurare a stagiilor de practică pentru atingerea competențelor disciplinare sunt recomandate diverse metode și tehnici: prezentarea materialelor audio-video, lucrul cu partitura și clavirul, ilustrarea fragmentelor muzicale. Elevii vor realiza sarcini individuale și în grup în scopul aprecierii fragmentelor muzicale și analizei lucrărilor studiate.

Noua viziune curriculară permite profesorului o abordare metodică flexibilă la nivel teoretic și practic, care se va reflecta în selectarea demersului metodologic, a căilor și mijloacelor utilizate.

Îndeplinirea sarcinilor de lucru este anticipată de un instructaj cu privire la modalitățile organizatorice.

VII. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea constituie o dimensiune importantă a procesului de învățare, întrucât furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acestuia și are la bază două mecanisme operaționale de măsurare și apreciere, are funcție de reglare-autoreglare permanentă a activității elevilor. Sunt evaluate toate componentele unui rezultat: abilitatea cognitivă și practică. Alături de predare și învățare evaluarea constituie o componentă operațională fundamentală a procesului de învățământ, care urmărește progresul elevului în domeniul instruirii muzicale la nivel de formare a competențelor profesionale.

Funcțiile pedagogice ale evaluării sunt:

- ✓ *de constatare* și apreciere a performanțelor școlare, verificarea rezultatelor la anumite intervale de timp, pe criterii constatative;
- ✓ *de diagnosticare*, bazată pe verificarea și interpretarea rezultatelor pe criterii calitative asupra dificultăților de învățare;
- ✓ *de prognosticare* – oferă sugestii pentru deciziile ce urmează a fi luate în scopul ameliorării procesului de realizare a practicii de specialitate;
- ✓ *de feedback* continuu care asigură îmbunătățirea permanentă a instruirii practice;
- ✓ *de formare* la elevi a unei imagini de sine și a unei capacități autoevaluative;
- ✓ *de apreciere* a eficienței proceselor de instruire prin optimizarea raporturilor dintre rezultatele obținute, resursele utilizate și calitatea procesului de practică.

Strategiile de evaluare trebuie concepute astfel, încât să solicite elevilor eforturi intelectuale și practic-acționale. Structura actului evaluativ cuprinde următoarele trei etape:

1 – *verificarea* - presupune colectarea de informații referitoare la realizarea practicii de specialitate;

2 – *măsurarea*, care se referă la acordarea unei semnificații cantitative și calitative;

3 – notarea presupune precizarea semnificației atribuite prin măsurare.

Metode de evaluare sunt considerate căile prin care profesorul oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoștințelor și a abilităților practice adecvate aprecierii produsului.

Produsele pentru măsurarea competențelor și criteriile de evaluare a produselor sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Perfectarea documentelor necesare	Coresponderea standardelor de perfectare
		Corectitudinea formulării ipotezelor
		Corectitudinea strategiei rezolutive
		Ținuta lingvistică și grafică
2.	Problemă rezolvată	Modul de prezentare a rezultatelor
		Înțelegerea problemei
		Formularea și testarea ipotezelor
3.	Proiect elaborat	Prezentarea și interpretarea rezultatelor
		Validitatea proiectului – gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă
		Elaborarea și structura proiectului, acuratețea, rigoarea și coerența demersului, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor.
		Calitatea materialului folosit, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora.
4.	Rezumat oral	Creativitatea-gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
		Expune tematica lucrării în cauză
		Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză
5.	Rezumat scris	Expune tematica lucrării în cauză
		Textul rezumatului este concisă și structurat logic
		Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor
6.	Studiu de caz	Text formatat citeț, lizibil, plasarea clară în pagină.
		Corectitudinea interpretării studiului de caz propus.
		Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora, rezolvarea adecvată a cazului analizat.
		Rezolvarea corectă a problemei asociate studiului analizat de caz.
7.	Item electronic rezolvat	Personalizarea , aprecierea critică a elevului.
		Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare.
		Corectitudinea metodei utilizate de rezolvare.
		Integritatea și corectitudinea setului de selecții (pentru itemi cu alegere multiplă).

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Activitatea de practică se desfășoară în sălile de clasă cu ieșirile pentru investigații în afara claselor în dependență de sarcinile primite. Pentru realizarea de proiecte se recomandă vizitarea unităților economice, organizându-se excursii centralizate pentru întregul grup de elevi. Activitățile se vor desfășura conform orarului prestabilit de instituție.

Cerințele față de sălile de curs

Dotarea cu :

- *-sală de studii*
- *instrument muzical (pian)*
- *-calculator, proiector MM, ecran de proiectare*
- *acoperire. Wi –Fi.*

Mijloace de învățământ:

- *clavire, partituri*
- *reprezentări audio-vizuale (imprimări ale lucrărilor muzicale studiate)*
- *reprezentări mixte: manuale, cărți și reviste de specialitate, îndrumări metodice, ghiduri practice.*

IX Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resurse	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ împrumutată resursa
1.	Bughici D., <i>Dicționar de forme și genuri muzicale</i> . București, 1978.	Biblioteca AMTAP
2.	<i>Dicționar de mari muzicieni</i> . București 2006.	Biblioteca CEEA Șt. Neaga
3.	Gagim G., Șlehtițchi., <i>Dicționar de pedagogie muzicală</i> . Chișinău, 1994.	Biblioteca Națională
4.	Moraru M., <i>Dicționar de forme și genuri muzicale</i> . Chișinău, 1998.	Biblioteca CEEA Șt. Neaga
5.	Schonberg H., <i>Viețile marilor compozitori</i> . București, 1997.	Biblioteca CEEA Șt. Neaga
6.	Boțocan M., Pascu G., <i>Carte de istorie a muzicii</i> . Iași, 2004.	http://www.bp-soroca.md/pdf/muzicapdf.pdf
7.	Stoianov C., Marinescu M. <i>Istoria muzicii universale</i> . București, 2009.	http://www.spiruharet.ro/facultati/muzica/biblioteca/edaae9f964c9faa236f02153ad21d924.pdf